

Effekt af nye virkemidler

Med Natur- og Landbrugskommissionens delrapport om kvælstof er der lagt op til et paradigmeskifte i vandmiljøforvaltningen. Dels lægges der i rapporten op til langt mere målrettede virkemidler på land, og dels lægges der op til, at der skal gøres en aktiv indsats i selve vandområderne for, at tilstanden inden for en overskuelig årrække kan opnå en forbedret miljøtilstand.

Landskonsulent Flemming Gertz
Videncentret for Landbrug
flg@vfl.dk

Mens indsatsen for at fremme nye virkemidler frem mod første vandplanperiode på det nærmeste var fraværende, så er der på nogle områder nu kommet gang i forskning og udvikling, men desværre er der også områder, hvor der endnu ikke rigtigt sker nok. De områder, hvor der sker en udvikling, er bl.a. bedre kortlægning af nitratreduktionen i grundvandet. Et andet virkemiddel, som ikke kom med i de nuværende vandplaner, er minivådområder. På dette område er der over de senere år afsat betydelige ressourcer til udvikling. Potentialet ved at fjerne næringsstoffer tæt på kilden i dræn, inden drænvandet løber ud i vandløb, er ganske indlysende, da der sker en væsentlig transport fra mark til recipient af næringsstoffer. Men der er absolut også udfordringer og behov for udvikling på dette område. Viden om afstrømning i dræn og vidensgrundlag til placering og dimensionering af anlæg udvikles i GUDP projektet IDRÆN, mens udvikling af filtermaterialia-

ler til fjernelse af næringsstoffer i såkaldte "sub surface flow" minivådområder udvikles i det strategiske forskningsprojekt SupremeTech. Systemer som også Orbicon har arbejdet med i en række testanlæg. I regi af Grøn Vækst er der i 2011 og 2012 afsat midler til minivådområder af typen "surface flow", som er den type af minivådområder, som er mest enkel og er tættest på at være tilstrækkelig dokumenteret til anvendelse i større skala. Og fra

andre kilder har der været afsat initiativer til minivådområder bl.a. ved Odder og Vejle.

Andre områder, hvor der er igangsat en indsats, kan nævnes kontrolleret dræning, fiskeriets betydning i kystvande, muslinger som virkemiddel. Men der er også områder, hvor en indsats endnu ikke er igangsat, og hvor der er et stort potentiale bl.a. restaurering af ålegræsbede, stenrev, bedre udnyttelse af randzonerne og mini-ådale. ■

Tabel 1. Oversigt over igangværende projekter til udvikling, dokumentation og demonstration af nye virkemidler.

Virkemiddel	Projekt	Budget	Periode	Dokumenteret i DK
Kontrolleret dræning Pil og enggræs Sårbare og robuste arealer Minivådområder	Styret dræning	GUDP: 10 mio. kr.	2012-2015	2015
	BioM	EU+Reg Midtjylland: 25 mio. kr.	2010-2012	2012
	NICA	Strategisk Forskning: 20 mio. kr.	2010-2013	2013
	Demoprojekter ved Odder	Landdistriktsmidler m.fl.: 1 mio. kr.	2009-2012	2014
	SupremeTech	Strategisk Forskning: 31 mio. kr.	2010-2014	2014
	IDRÆN	GUDP: 10 mio. kr.	2011-2015	2014
	Drænvand til proteinfoder	GUDP: 3,5 mio. kr.	2011-2013	2013
	Hedeselskabets projekter	Hedeselskabet+ landdistriktsmidler: 6 mio. kr.	2010-?	Delvist
Intelligente randzoner/Aktive bræmmer Reetablering ålegræs Fiskeriets betydning for miljøtilstand Muslinger som virkemiddel	Miljøteknologiordning	Landdistriktsmidler: 4 mio. kr.	2012-2015	2014
	Aktive Bræmmer	Landdistriktsmidler: ½ mio. kr.	2009-2011	Nej
	NOVAGRASS	Strategisk Forskning: 26 mio. kr.	2013-2017	2017
	MAFIA	Strategisk Forskning: 28 mio. kr.	2010-2013	2013
Reetablering af stenrev Algedyrkning	MUMIHUS	Strategisk Forskning: 19 mio. kr.	2009-2013	2013
	MarBioShell	Strategisk Forskning: 9 mio. kr.	2008-2012	?
	Rapport fra NST	Udført af DHI og DMU	2008	Nej
	Map3 (m.fl.)	Strategisk forsk: 20 mio. kr.	2012-2015	2015
	Bluefood m.fl.			?